

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA

Raport de activitate pentru anul 2009

Raportul de activitate este prezentat Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului, în temeiul art. 11 alin.(6) din Legea nr.17-XVI din 15.02.2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Chișinău, 2010

CUPRINS

INTRODUCERE	4
Capitolul I. Cadrul normativ aplicabil domeniului protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova.....	5
1. Acte internaționale.....	5
a) Convenția nr.108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981	5
b) Protocolul adițional la Convenția nr.108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, cu privire la autoritățile de control și fluxul transfrontalier al datelor cu caracter personal, adoptat la Strasbourg la 8 noiembrie 2001	6
2. Acte naționale.....	7
a) Legea nr.17-XVI din 15.02.2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.....	7
b) Legea nr.182-XVI din 10.08.2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, personalului-limită și modului de finanțare a Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (Regulamentul Centrului)	9
Capitolul II. Procesul de creare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu caracter Personal.....	11
1. Angajarea personalului Centrului	11
2. Perfecționarea personalului	12
3. Asigurarea tehnico-materială	13
Capitolul III. Statistica rezultatelor activității Centrului.....	14
1. Elaborarea cadrului normativ intern.....	14
2. Activitatea de examinare a petițiilor și altor adresări.....	14
3. Controale efectuate în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal	15
4. Cazuri specifice de încălcare a legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal	16
a) Prelucrarea ilegală a categoriei speciale a datelor cu caracter personal.....	16
b) Nerespectarea dreptului de opoziție al subiectului de date cu caracter personal	17
c) Nerespectarea regimului de confidențialitate și securitate al prelucrării datelor cu caracter personal	18
5. Activitatea de oferire a Instrucțiunilor necesare pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în corespundere cu legea.....	19
6. Activitatea la capitolul evidenței deținătorilor de date cu caracter personal	21
a) Regulamentul Registrului manual al deținătorilor de date cu caracter personal	21
b) Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal	22
7. Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal	23
8. Avizarea proiectelor de acte normative.....	25
Capitolul IV. Consiliul consultativ	29
Capitolul V. Cooperare internațională	31
1. Stabilirea relațiilor de cooperare cu statele și structurile internaționale.....	31

2. Programele de asistență.....	32
Capitolul VI. Comunicare și relații cu publicul	34
Capitolul VII. Managementul economic al Centrului	36
Capitolul VIII. Planuri de viitor	37

INTRODUCERE

Prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal în diferite sfere a făcut posibil soluționarea în regim de urgență și în timp real a mai multor întrebări, fie că se discută despre identificarea unui infractor, despre salvarea unei vieți umane prin constatarea compatibilității genetice, despre calitatea serviciilor acordate de către organizațiile de comunicații poștale sau alte comunicații, etc.

Aceste beneficii, însă, expun persoana unor intervenții din partea diferitor autorități cum ar fi servicii de asistență socială și de asigurări, organe de drept, bănci, sectoare medicale etc. și, în consecință, eventualei posibilități de limitare a intimității și aspectelor private ale vieții fiecărei persoane fizice, de pătrundere în așa-numitul perimetru de intimitate.

Totodată, folosirea acestor date în scopul realizării activităților comerciale, monitorizarea forței de muncă, înregistrarea apelurilor telefonice, monitorizarea localizării geografice a persoanelor prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, sistematizarea preferințelor pentru anumite produse ori servicii sau a deprinderilor etc., categoric trebuie să fie proporțional nivelului dezvoltării domeniului protecției persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

În context, dreptul la protecția datelor cu caracter personal este considerat în Uniunea Europeană fundamental, condiția esențială pentru asigurarea garanției de respectare a acestui drept fiind existența, în fiecare stat membru, a unei autorități de control independente, chemată să vegheze la respectarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal.

În temeiul celor expuse, dar și reieșind din aspirațiile de integrare europeană a Republicii Moldova, existența Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal - autoritate publică abilitată cu atribuții concrete și specifice de control în domeniul protecției datelor cu caracter personal, devine un imperativ.

În raportul ce urmează este făcută o prezentare a principalelor activități și obiective realizate de conducerea și angajații Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în perioada anului 2009.

Îmi exprim speranța, că inițierea negocierilor noului Acord de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, va constitui un argument în plus al necesității funcționării Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în condiții de autonomie și independență deplină, ca o garanție a apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special la viață privată în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal ale acestora.

Vitalie PANIȘ
Director

Capitolul I. Cadrul normativ aplicabil domeniului protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova.

1. Acte internaționale.

Domeniul vieții private a persoanei a fost și este unul deosebit de important și sensibil, motiv pentru care figurează în categoria drepturilor și garanțiilor fundamentale înserate în mai multe tratate internaționale, cum ar fi:

- „Declarația Universală a drepturilor omului”, adoptată la New York de Adunarea Generală a ONU, la 10 decembrie 1948. Republica Moldova a aderat la Declarație prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28.07.1990¹;

- „Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”, adoptată la Roma de către Statele membre ale Consiliului Europei la 4 noiembrie 1950, în vigoare pentru Republica Moldova din 12 septembrie 1997²;

- „Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice”, adoptat la New York de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, la 16 decembrie 1966, în vigoare pentru Republica Moldova din 26 aprilie 1993³.

a) Convenția nr.108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981

Pentru prima dată, însă, domeniul protecției datelor cu caracter personal a căpătat o încadrare juridică specială în Convenția nr.108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981 (în continuare Convenția nr.108), semnată de Republica Moldova la 04 mai 1998 și ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.483-XIV din 02 iulie 1999.

Acest tratat internațional, deschis pentru semnare nu doar statelor membre ale Uniunii Europene, stabilește ca scop garantarea pe teritoriul statelor părți, fiecărei persoane fizice, oricare ar fi cetățenia sau reședința sa, respectarea drepturilor și libertăților sale fundamentale și, în special, dreptul la viața privată, față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal care îl privesc.

Convenția nr.108 creează un cadru juridic model, reglementând domeniul de aplicare, principiile de bază pentru protecția datelor, condițiile și garanțiile în cazul fluxurilor transfrontaliere a datelor cu caracter personal, cooperarea părților, rolul Comitetului consultativ constituit din reprezentanții părților, procedura propunerii amendamentelor și clauzele finale.

Urmează a menționa faptul că odată cu depunerea de către reprezentantul Permanent al Republicii Moldova pe lângă Consiliul Europei la 28 februarie 2008 a

¹Articolul 12

Nimeni nu va fi obiectul unor imixțiuni arbitrare în viața sa particulară, în familia sa, în domiciliul său ori în corespondență, nici al unor atingeri ale onoarei sau reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor astfel de imixțiuni sau atingeri.

²Articolul 8. Dreptul la respectare a vieții private și de familie

Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

³Articolul 17

Nimeni nu va putea fi supus vreunor imixțiuni arbitrare sau ilegale în viața particulară, în familia, domiciliul sau corespondența sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei și reputației sale.

Orice persoană are drept la protecția legii împotriva unor asemenea imixțiuni sau atingeri.

instrumentului de ratificare a Convenției nr. 108, au fost depuse declarațiile privind domeniul de aplicare a acestui tratat și autoritatea competentă de control, care s-au regăsit ulterior și în Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, a fost declarat că:

1. În conformitate cu art. 3 alin. (2) lit. a) al Convenției nr.108⁴, Republica Moldova nu va aplica prevederile Convenției față de următoarele categorii de date cu caracter personal:

a) prelucrate de către persoane fizice exclusiv pentru necesități personale și familiale, dacă prin aceasta nu se încalcă drepturile subiecților datelor cu caracter personal;

b) atribuite, în modul stabilit, la informații ce constituie secret de stat.

2. În conformitate cu art. 3 alin. (2) lit. c) al Convenției⁵, Republica Moldova va aplica Convenția nr.108 inclusiv față de datele cu caracter personal care nu sînt prelucrate în mod automatizat.

3. Republica Moldova desemnează Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (în continuare Centrul) în calitate de autoritate competentă pentru implementarea prevederilor Convenției și pentru întreținerea raporturilor de asistență reciprocă cu alte state părți.

Totodată, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a adoptat la Strasbourg la 15 iunie 1999 Amendamente la articolele 3, 21 - 22, 24 și 27 din Convenția nr. 108, procesul de acceptare a cărora de către Republica Moldova, inițiat în februarie 2009 de către Ministerul Dezvoltării Informaționale, nu și-a găsit continuitate.

Amendamentele stabilesc dreptul Comunităților Europene de a adera la acest tratat internațional, dată fiind competența Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei de a invita orice stat nemembru al Consiliului Europei să adere la Convenția nr.108, precum și distribuirea dreptului de vot în cadrul Consiliului Consultativ.

În anul 2010, Centrul intenționează să promoveze ideea acceptării de către Republica Moldova a Amendamentelor nominalizate.

b) Protocolul adițional la Convenția nr.108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, cu privire la autoritățile de control și fluxul transfrontalier al datelor cu caracter personal, adoptat la Strasbourg la 8 noiembrie 2001

Conștientizînd rolul autorităților de control ca un element de protecție efectivă a persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și importanța fluxului de informație între popoare, la 8 noiembrie 2001 Consiliul Europei a adoptat Protocolul adițional la Convenția nr.108.

⁴ Articolul 3. **Domeniul de aplicare**

2. Orice stat poate, cu ocazia semnării sau depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare ori de aderare sau în orice alt moment ulterior, să facă cunoscut printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei:

a) că nu va aplica prezenta convenție unei anumite categorii de fișiere automatizate de date cu caracter personal, a căror listă va fi depusă. Nu se includ în această listă categoriile de fișiere automatizate de date supuse, potrivit dreptului său intern, unor dispoziții de protecție a datelor. În consecință, această listă va fi amendată printr-o nouă declarație atunci când categorii suplimentare de fișiere automatizate de date cu caracter personal vor fi supuse regimului său de protecție a datelor.

⁵ Articolul 3. **Domeniul de aplicare**

2. Orice stat poate, cu ocazia semnării sau depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare ori de aderare sau în orice alt moment ulterior, să facă cunoscut printr-o declarație adresată secretarului general al Consiliului Europei:

c) că va aplica prezenta convenție în aceeași măsură fișierelor de date cu caracter personal care nu fac obiectul prelucrării automatizate.

Protocolul adițional, care la moment nu este ratificat de către Republica Moldova, evidențiază în special statutul autorităților naționale de control în domeniul protecției datelor, care urmează să-și exercite atribuțiile în independență completă ca un element constitutiv al protecției efective a persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal⁶ și regimul juridic al fluxului transfrontalier de date cu caracter personal către destinatarii, care nu sînt supuși jurisdicției unei Părți la Convenție.

Centrul, imediat după consolidarea capacităților administrative și de personal, cu suportul Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, precum și a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, a reinițiat procedura ratificării de către Republica Moldova a Protocolului adițional, plasînd această activitate în lista priorităților pe termen scurt.

2. Acte naționale

În conformitate cu articolul 28 din Capitolul II „Drepturile și libertățile fundamentale” al Constituției Republicii Moldova, statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată. Totuși, actul constituțional nu prevede direct dreptul fiecărei persoane la protecția datelor sale cu caracter personal⁷.

Dreptul fiecărei persoane la protecția datelor sale cu caracter personal, prevăzut și de art.8 al Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, se conturează ca un drept nou și autonom.

Astfel, dacă în cazul dreptului la respectarea vieții private și de familie, protecția este statică, pentru că ea se epuizează pe timpul excluderii ingerințelor celorlalți în sfera privată, protecția datelor cu caracter personal este o protecție dinamică, care fixează anumite reguli și modalități de prelucrare a datelor, precum și unele puteri de intervenție în circulația acestora.

a) *Legea nr.17-XVI din 15.02.2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.*

Republica Moldova a făcut anumiți pași pentru a implementa în plan național principiile și standardele europene la capitolul protecției datelor cu caracter personal. Astfel, după ratificarea Convenției nr.108, a fost inițiată activitatea în vederea adoptării legii, care ar fi creat cadrul normativ național necesar implementării acestui tratat internațional.

⁶ **Articolul 1 - Autoritățile de control**

1.Fiecare Parte va conferi uneia sau mai multor autorități responsabilitatea pentru asigurarea conformității cu măsurile prevăzute de legislația sa internă, care pun în vigoare principiile, stabilite în Capitolele 2 și 3 ale Convenției, precum și în acest Protocol.

2.(a) cu acest scop, autoritățile menționate mai sus, dețin, în special, drepturi de a investiga și interveni, precum și dreptul de a acționa în judecată sau de a aduce în atenția autorităților judiciare competente încălcările prevederilor din legislația internă care pune în aplicare principiile menționate în alin. 1 al art. 1 din acest Protocol.

(b) Fiecare autoritate de control dă curs reclamațiilor depuse de orice persoană cu privire la protecția drepturilor ei/lui și libertăților sale fundamentale cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, ce țin de competența lor.

3.Autoritățile de control exercită atribuțiile lor în completă independență.

⁷ Considerăm că o viitoare revizuire a Constituției Republicii Moldova ar trebui să aibă în vedere inclusiv includerea în categoria drepturilor și libertăților fundamentale, dreptul la protecția datelor cu caracter personal. În unele state, astfel, protecția datelor a fost inclusă în calitate de drept fundamental în Constituție (art.35 din Constituția Portugaliei din 1976, art.18 din Constituția Spaniei din 1978, art.1 din Actul privind protecția datelor din Austria din 1978: dreptul fundamental la protecția datelor). De asemenea, în Uniunea Europeană protecția datelor cu caracter personal a fost recunoscut ca drept fundamental în sine: Art.8 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (2007/C 303/01)

Proiectele de legi, elaborate inițial de Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor în anul 2001 și ulterior, de către Ministerul Dezvoltării Informaționale în anul 2006, au fost supuse criticilor de către experții europeni, fiind expuse anumite recomandări pentru a transpune în acest act legislativ Acquis-ul comunitar.

Abia la 15.02.2007, peste aproape 8 ani de la ratificarea Convenției nr.108, a fost adoptată Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, acțiune, după care la 28 februarie 2008 au fost depuse instrumentele de ratificare a Convenției nr.108, tratatul internațional intrând în vigoare pentru Republica Moldova din 01.06.2008.

Articolul 3 al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal stabilește că legislația în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal constă din Constituția Republicii Moldova, Convenția nr.108, Protocolul adițional la Convenția nr.108, alte acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte, legea nominalizată și alte acte normative.

Distingem cu celeritate includerea Protocolului adițional la Convenția nr.108, anterior momentului ratificării acestui document, în componența cadrului normativ care reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal, fapt care demonstrează intenția reală a Republicii Moldova de a ratifica acest tratat internațional.

Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal stabilește domeniul de aplicare a acestui act legislativ, noțiunile utilizate, condițiile de bază pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, nominalizează concret autoritatea națională competentă de a efectua controlul în domeniul protecției datelor cu caracter personal - Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, reglementează instituirea unui Registru public al deținătorilor de date cu caracter personal, stabilește regimul de confidențialitate și securitate al prelucrărilor datelor cu caracter personal și condițiile transferului transfrontalier al datelor cu caracter personal.

Chiar în primul an de activitate al Centrului, au fost constatate anumite discrepanțe între prevederile Legii precitate și standardele europene, fapt care creează impedimente pentru buna funcționare și impune necesitatea revizuirii mai multor prevederi ale acesteia în vederea introducerii unor modificări și completări.

La acest capitol urmează a fi menționat faptul, că pentru precizarea și amplificarea principiilor Convenției nr.108, în vederea protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei și în special a dreptului la viața privată, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, la 24 octombrie 1995 a fost adoptată Directiva 95/46/EC a Parlamentului European și a Consiliului, pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (în continuare Directiva 95/46/EC).

Prevederile Directivei 95/46/EC nu și-au găsit reflectare în deplină măsură în legislația națională a Republicii Moldova, motiv pentru care există un risc de plasare a țării noastre în categoria țărilor care nu asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal și, în final, un impediment pentru circulația liberă, transfrontalieră a acestor date din țările membre ale Uniunii Europene în Republica Moldova.

În special,

- există discrepanțe în ceea ce privește terminologia și noțiunile utilizate;

- necesită a fi instituită răspunderea contravențională pentru încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv de concretizat statutul și competențele Centrului în legătură cu aceasta;

- urmează a fi incluse prevederi care ar obliga deținătorii de date cu caracter personal să notifice (să informeze) autoritatea națională de control înainte de începerea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal; ar stabili conținutul acestor notificări; ar reglementa mecanismul efectuării controalelor prealabile din partea autorității naționale de control în cazurile în care datele cu caracter personal prezintă riscuri speciale pentru drepturile și libertățile subiecților de date cu caracter personal, ori reieșind din mijloacele utilizate pentru prelucrare, scopul prelucrării, categoriile de subiecți, cum ar fi spre exemplu minorii; ar reglementa posibilitatea transferurilor transfrontaliere de date cu caracter personal în cazul existenței clauzelor contractuale adecvate în acest sens, etc.

Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal a individualizat statutul autorității naționale competente de a exercita controlul în domeniul protecției datelor cu caracter personal⁸, prevăzând, printre alte competențe, atribuția de a întocmi, procese verbale cu privire la încălcarea legii.

În pofida acestui fapt, în Codul contravențional al Republicii Moldova aprobat prin Legea nr. 218-XVI din 24.10.2008 nu au fost introduse sancțiuni pentru încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, iar Centrul nu se regăsește în lista agenților constatatori prevăzută de art. 400 - 423 Cod contravențional, care în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (2) al aceluiași Cod, ar fi împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției și întocmire a proceselor-verbale.

b) Legea nr.182-XVI din 10.08.2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, personalului-limită și modului de finanțare a Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (Regulamentul Centrului)

În vederea executării prevederilor art.11 alin.(2) al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, precum și transpunerii în plan național a principiilor Protocolului adițional la Convenția nr.108, prin Legea nr.182-XVI din 10.08.2008 a fost aprobat personalul - limită al Centrului, în număr de 21 unități și Regulamentul Centrului, care a stabilit structura, modul de finanțare și statutul acestei autorități.⁹

În conformitate cu acest Regulament, conducerea organului este asigurată de director, care în exercitarea atribuțiilor este ajutat de un director adjunct, Centrul fiind constituit din următoarele subdiviziuni:

⁸ **Articolul 11.** Organul de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal

(1) Controlul asupra corespunderii prelucrării datelor cu caracter personal cerințelor prezentei legi se efectuează de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (denumit în continuare *Centru*), care acționează în condiții de imparțialitate și independență față de autoritățile publice. Centrul dispune de ștampilă și de antet cu imaginea Stelei de Stat a Republicii Moldova și cu denumirea sa. Antetul conține și adresa Centrului.

(2) Personalul Centrului este format din funcționari publici și din salariați contractuali încadrați prin concurs, în condițiile legislației în vigoare. Structura Centrului, personalul-limită și atribuțiile funcționarilor și ale salariaților se reglementează printr-un regulament aprobat de Parlament.

⁹ **Capitolul I, pct.1.** Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, denumit în continuare *Centru*, este o autoritate publică autonomă, independentă față de alte autorități publice, persoane fizice și juridice, care își exercită atribuțiile ce îi sînt date în competență prin Legea nr.17-XVI din 15 februarie 2007 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

- Direcția evidență și control al deținătorilor de date cu caracter personal¹⁰
- Direcția relații externe și integrare europeană¹¹
- Direcția juridică și relații cu publicul¹²
- Direcția economico-financiară și planificare¹³.

¹⁰ Această subdiviziune ține evidența prelucrărilor de date cu caracter personal și a deținătorilor acestor date, administrează registrele instituite de Centru și elaborează normele tehnice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal; efectuează controale prealabile și investigații, aplică, după caz, sancțiuni și monitorizează procesul aducerii la îndeplinire de către deținătorii de date cu caracter personal a măsurilor legale dispuse de Centru; autorizează prelucrarea și transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal în cazurile prevăzute de lege.

¹¹ Această subdiviziune organizează activitatea de relații externe a Centrului și de implementare a planului de măsuri cu privire la realizarea aspirațiilor de integrare europeană ale Republicii Moldova în domeniul protecției datelor cu caracter personal; efectuează studii și analize cu privire la legislația și practica internațională referitoare la prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal.

¹² Această subdiviziune reprezintă în instanțele judecătorești interesele Centrului, ale persoanelor fizice și juridice lezate în drepturi; elaborează proiecte și avize asupra proiectelor de acte normative cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și proiectele de ordine și de dispoziții ale directorului Centrului; gestionează activitatea de relații cu publicul și de soluționare a petițiilor adresate Centrului.

¹³ Această subdiviziune gestionează patrimoniul, coordonează activitatea contabilă și de elaborare a proiectului bugetului anual al Centrului; ține evidența și gestionează raporturile de muncă ale personalului Centrului.

Capitolul II. Procesul de creare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu caracter Personal

1. Angajarea personalului Centrului

Centrul, a fost creat ca urmare a adoptării legislației naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal, constituindu-se în calitate de parte integrantă a sistemului de control într-o societate democratică și garant al apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viața privată în legătură cu prelucrarea și transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal.

După numirea în funcție a directorului și directorului adjunct ai Centrului¹⁴, au fost inițiate procedurile corespunzătoare în vederea asigurării condițiilor de crearea a acestei autorități publice.

În context, au fost stabilite prioritățile pe termen scurt, care vizau punerea în executare a prevederilor art.3 din Legea nr.182-XVI din 10.07.2008¹⁵, precum și unele obiective suplimentare, în special:

- a) completarea statelor de personal;
- b) preluarea tuturor materialelor referitoare la protecția datelor cu caracter personal de la alte autorități publice;
- c) implicarea activă în procesul elaborării cadrului normativ secundar, în vederea implementării prevederilor legislației naționale și internaționale în domeniu;
- d) mediatizarea faptului creării autorității naționale de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal și asigurarea transparenței activității acestui organ.

Urmează a sublinia că Centrul a început real și eficient îndeplinirea atribuțiilor funcționale la finele lunii aprilie 2009, după suplinirea parțială a statului de personal, activitatea fiind, totuși, influențată de preocupările creării condițiilor pentru activitatea personalului, dar și a securității patrimoniului instituției.

Spre deosebire de unele țări, unde autoritatea de protecție a datelor cu caracter personal a fost creată pe baza resurselor logistice și a specialiștilor din cadrul Centrelor pentru Drepturile Omului (ex. România, unde Autoritatea Națională s-a creat pe baza a 19 funcționari din cadrul instituției Avocatului Poporului), fapt care a asigurat o continuitate a activității la acest capitol și o reprezentare calitativă cu specialiști calificați - Centrul a fost nevoit să pornească activitatea la acest capitol de la zero.

În vederea executării punctului 5 al Agendei de Integrare Europeană – prioritate pentru anul 2009, în partea ce se referea la definitivarea procesului organizatoric de completare a efectivului limită a Centrului, precum și ca rezultat al celor 4 concursuri cu privire la ocuparea funcțiilor publice vacante, desfășurate în condițiile prevăzute de Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.201 din 11 martie 2009, din totalul

¹⁴ Hotărârile Parlamentului nr. 233 din 13.11.2008 și, respectiv, nr. 8 din 03.02.2009

¹⁵ Art.3. – Guvernul, de la 1 ianuarie 2009:

a) va deschide finanțarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;

b) va asigura Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu sediu;

c) va asigura transmiterea către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a tuturor materialelor referitoare la protecția datelor cu caracter personal.

de 71 dosare depuse, au fost admiși pentru concurs 54 candidați, ulterior fiind selectați și angajați doar 14 funcționari publici, dintre care 7 - debutanți.

În acest fel s-a reușit completarea în proporție de 71% a efectivului limită al Centrului, fapt care permite derularea procesului organizatoric și de implicare activă în perfecționarea cadrului legislativ și normativ pentru crearea condițiilor executării ulterioare a atribuțiilor funcționale.

Cu regret, procesul de selectare a angajaților a fost și este marcat de caracterul relativ nou (pentru Republica Moldova) a domeniului de activitate, inclusiv de condițiile de salarizare a angajaților Centrului.

La acest compartiment necesită a fi indicat că, în pofida prevederilor art. 11¹ al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal¹⁶, precum și faptului că Centrul este o autoritate publică autonomă care trebuie să-și desfășoare activitatea în condiții de imparțialitate și independență față de autoritățile publice, nivelul de salarizare a conducătorilor și angajaților acesteia a fost, nejustificat, echivalat cu nivelul de salarizare indicat în compartimentul “altor organe ale administrației publice centrale.” din anexa nr.3 a Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005.

Spre exemplu în România, conform Legii nr. 102 din 3 mai 2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, salarizarea personalului acestei Autorități se realizează corespunzător funcțiilor similare din aparatul celor două Camere ale Parlamentului, în condițiile legii (Art. 18).

2. *Perfecționarea personalului*

În anul 2009, angajații Centrului au participat la 6 cursuri de pregătire profesională în plan național, fiind în permanență implicați în organizarea unor colocvii interne, periodice, în scopul îmbunătățirii nivelului de cunoaștere a legislației aplicabile și de implementare în practică a principiilor de protecție a datelor.

Totodată, prin intermediul programului finanțat de Centrul Internațional pentru Tranziție Democratică (ICDT) și cu asistența amabilă a Ambasadei Republicii Ungare în Republica Moldova, angajații Centrului au efectuat două vizite de studiu și schimb de experiență la Budapesta, în scopul familiarizării cu activitatea oficiului Comisarului Parlamentar pentru Protecția Datelor și Libertatea Informației, țară, care a manifestat atenție deosebită și deschidere în sprijinirea Centrului, aflat în faza inițială de creare, pentru o mai bună înțelegere a cerințelor de funcționalitate în conformitate cu Acquis-ul comunitar. În cadrul vizitelor, au fost organizate întrevederi atât cu reprezentanți din cadrul oficiului Ombudsmanului pentru Protecția Datelor, cât și din alte autorități cu care activitatea acestuia se interferează.

¹⁶ **Articolul 11¹.** Directorul și directorul adjunct al Centrului

(1) Centrul este condus de un director, care este numit în funcție de Parlament cu votul majorității deputaților aleși, la propunerea, după caz, a Președintelui Parlamentului, a unei fracțiuni parlamentare sau a cel puțin 15 deputați, pentru un mandat de 5 ani.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale, directorul este asistat de un adjunct, care este numit în funcție de Parlament, la propunerea directorului Centrului, pentru un mandat de 5 ani.

(5) Funcția de director și cea de director adjunct al Centrului sînt asimilate din punctul de vedere al demnității publice și al drepturilor salariale funcțiilor de conducere din autoritățile publice centrale.

3. Asigurarea tehnico-materială

La 15.01.2009 Guvernul a transmis Centrului, în folosință temporară și cu titlu gratuit, spațiul în clădirea situată pe str. Serghei Lazo nr. 48 din mun. Chișinău, care, la moment, reprezintă sediul Centrului, la 10.02.2009 fiind repartizate mijloace financiare în sumă de 2.300.000 lei, pentru acoperirea cheltuielilor condiționate de crearea Centrului¹⁷. Ulterior această sumă a fost redusă cu peste 466.000 de lei, fapt care, spre regret, a împiedicat buna derulare a procesului de creare a condițiilor adecvate de lucru pentru colaboratori, precum și implementarea unor activități din competența instituției. În pofida acestui fapt Centrul a depus toate eforturile pentru a realiza sarcinile trasate.

Urmare a acestui fapt, în temeiul planului general de finanțare pentru anul 2009 și cu respectarea prevederilor legislației privind achizițiile publice, au fost încheiate contracte și achiziționate bunuri materiale și servicii de strictă necesitate în vederea asigurării condițiilor de muncă a angajaților și exercitării competențelor funcționale ale Centrului.

În special a fost procurată tehnică de calcul, mobilă și birotică, au fost contractate serviciile de telefonie, serviciile de internet dedicat, elaborată pagina oficială WEB a Centrului (www.datepersonale.md), reușindu-se amenajarea parțială a încăperilor distribuite Centrului, etc.

¹⁷ Hotărârea Guvernului nr. 116 din 10.02.2009 „Cu privire la repartizarea mijloacelor financiare”

Capitolul III. Statistica rezultatelor activității Centrului

1. Elaborarea cadrului normativ intern

Pentru asigurarea procesului normal de activitate, Centrul a elaborat cadrul normativ intern, constituit din:

- a) Regulamentul intern al Centrului și direcțiilor autorității;
- b) Regulamentul privind gestionarea lucrărilor de secretariat;
- c) Regulamentul cu privire la ținerea Registrului de evidență a controalelor informațiilor despre prelucrarea datelor cu caracter personal;
- d) Regulamentul privind modul de evidență și examinare a petițiilor și altor adresări;
- e) Regulamentul privind activitatea grupului de achiziții publice;
- f) Regulamentul privind Comisia de expertiză;
- g) Regulamentul cu privire la modul de organizare și funcționare a comisiei departamentale de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate;
- h) Regulamentul Consiliului Consultativ pe lângă Centru;
- i) Statul de personal;
- j) Ghidul noului angajat;
- k) Regulamentele privind legitimațiile de serviciu și însemnele oficiale ale Centrului;
- l) Instrucțiunea de securitate și sănătate în muncă pentru colaboratorii Centrului;
- m) Regulile de apărare împotriva incendiilor în cadrul Centrului.

2. Activitatea de examinare a petițiilor și altor adresări

Din momentul mediatizării informației despre crearea Centrului în calitate de autoritate publică investită cu competențe în partea ce ține de protecția datelor cu caracter personal, în special din momentul elaborării site-ului oficial www.datepersonale.md, în adresa Centrului au început să parvină petiții, plângeri și demersuri în care se solicitau informații ori se cerea implicarea în soluționarea unor pretinse cazuri de încălcare a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal.

Trebuie subliniat faptul că în conformitate cu art.10 alin.(1) lit. f) din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, orice subiect al datelor cu caracter personal este în drept de a ataca acțiunile sau inacțiunile deținătorului de date în organul abilitat cu apărarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal sau în instanța de judecată.

În așa fel, fără a se aduce atingere posibilității de a se adresa cu plângere autorității naționale de control, subiecții au dreptul de a se adresa în justiție pentru apărarea oricăror drepturi garantate de lege.

La rîndul său, pentru soluționarea plîngerilor înregistrate, Centrul dispune de o serie de atribuții legale, cum ar fi:

- poate solicita informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale de la persoane fizice și juridice;

- poate exercita controlul informațiilor despre prelucrarea datelor cu caracter personal sau poate antrena pentru exercitarea unui asemenea control alte autorități publice în limitele competențelor acestora;
- poate cere de la deținătorul de date cu caracter personal precizarea, blocarea sau distrugerea datelor cu caracter personal neveridice sau obținute ilicit;
- poate lua măsurile necesare, privind suspendarea sau încetarea prelucrării datelor cu caracter personal, efectuate cu încălcarea cerințelor legii;
- poate adresa cereri în justiție pentru apărarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și reprezenta interesele acestora în instanța de judecată;
- poate întocmi procese-verbale cu privire la încălcarea legii (atribuție, care va putea real să fie realizată, însă, doar după modificarea Codului contravențional);
- poate transmite către organele procuraturii și alte organe de drept materiale pentru luarea deciziei cu privire la pornirea urmăririi penale în cazul prezenței indicilor infracțiunilor legate de încălcarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal conform competențelor¹⁸.

Astfel, în perioada de referință, angajații Centrului au examinat 14 petiții și alte adresări, dintre care 4 admise, 1 respinsă, iar în 9 cazuri au fost date explicații de rigoare. Totodată, în 5 cazuri, adresările înregistrate au servit motiv pentru inițierea unor controale.

Tabelul nr.1

petiții și alte adresări examinate	din acestea admise/respinse /explicații de rigoare			acte de reacționare		
				Inițiate controale	decizii privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	instrucțiuni oferite pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în corespundere cu principiile prevăzute de lege
14	4	1	9	4	1	6

Considerăm că dreptul și posibilitatea subiecților de a sesiza Centrul prin plângeri, este o metodă bună de monitorizare, control și evaluare a gradului implementării și executării de către deținătorii de date cu caracter personal a obligațiilor legale, care, totodată, oferă temei pentru intervenire operativă din partea autorității de control.

Pentru a mediatiza cerințele, necesare a fi respectate de subiecți la momentul depunerii unei plângeri, Centrul le-a plasat pe site-ul oficial cu titlul „Ce trebuie să cunoști, dacă intenționezi să adresezi o petiție în adresa Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal ?”.

3. Controale efectuate în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal

Controlul corespunderii prelucrării datelor cu caracter personal cerințelor legii, precum și a informațiilor despre prelucrarea datelor cu caracter personal, reprezintă una din principalele atribuții puse în sarcina Centrului, realizarea căreia oferă posibilitatea exercitării pe deplin a competenței de control și de realizare a obiectivului apărării

¹⁸ Atribuții stabilite în conformitate cu art.11 alin.(5) lit.e), f), g), h), i), l), m) din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal nr.17-XVI din 15.02.2007.

dreptului la viață privată în legătură cu prelucrarea sau transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal.

Controalele pot fi efectuate atât din oficiu, atunci când Centrul se autosesizează despre anumite încălcări prin intermediul mass-media, Internet etc., cât și ca urmare a examinării unor plângeri sau sesizări.

În perioada anului 2009, Centrul a inițiat controale ale legalității prelucrărilor de date cu caracter personal¹⁹ în 8 cazuri, care s-au finalizat în majoritate cu acte de reacționare, conform situației prezentate în tabelul nr.2.

Tabelul nr.2

controale efectuate	inclusiv din oficiu/la sesizarea subiecților de date cu caracter personal	acte de reacționare emise ca rezultat al efectuării controalelor			
		decizii privind suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind ștergerea datelor prelucrate cu încălcarea legii	mese rotunde cu participarea deținătorilor de date cu caracter personal - subiecți ai controalelor
8	4	3	4	2	2

4. Cazuri specifice de încălcare a legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal

a) Prelucrarea ilegală a categoriei speciale a datelor cu caracter personal

În general au fost constatate mai multe situații de încălcare a confidențialității datelor cu caracter personal de către instituțiile financiare, prin metoda acordării accesului nerestricționat și difuzării datelor cu caracter personal în formatul așa-numitelor „Liste negre” ale clienților și persoanelor cu responsabilitate în contractele de împrumut.

Excepțional, însă au fost stabilite și cazuri de încălcare gravă de către unele instituții financiare a principiilor fundamentale referitor la caracterul adecvat, pertinent și neexcesiv al datelor cu caracter personal în raport cu scopurile pentru care acestea sînt colectate și/sau prelucrate ulterior²⁰.

Astfel, în anul 2009 Centrul a constatat faptul plasării, în regim de acces nerestricționat, pe site-ul oficial al instituției bancare X a formatului electronic al Registrului „lista neagră”, care conținea date cu caracter personal ale clienților și persoanelor cu responsabilitate în contractele încheiate și care suplimentar numelui, prenumelui complet și codului personal (IDNP) al acestora, includeau categorii speciale de date, care dezvăluia **originea etnică și secretul familial al unor persoane.**

¹⁹ În conformitate cu prevederile art.11 alin.(5) al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, Centrul:

a) urmărește respectarea legislației cu privire la protecția informației și controlează aplicarea acesteia, în special dreptul la informație, acces, rectificare, contestare sau excludere a datelor;

f) exercită controlul informațiilor despre prelucrarea datelor cu caracter personal sau antrenează pentru exercitarea unui asemenea control alte autorități publice în limitele competențelor acestora

²⁰ articolul 5 lit.c) din Convenția nr.108; articolul 6 § 1 lit.c) din Directiva 95/46/EC a Parlamentului European și a Consiliului, pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date; articolul 5 lit.c) din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Aceste acțiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal, efectuate în contradicție cu principiile referitoare la calitatea datelor și în absența consimțământului subiecților de date cu caracter personal, cad sub incidența Convenției nr.108, articolului 8 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale, articolului 28 al Constituției Republicii Moldova și Legii privind protecția datelor cu caracter personal, încălcând inviolabilitatea vieții private, aducând atingeri serioase drepturilor fundamentale și, în particular, constituindu-se ca o serioasă derogare de la principiile protecției datelor cu caracter personal ale cetățenilor.

În pofida faptului indicării de către Centru la încălcările nominalizate, instituția financiară X și-a menținut poziția și punctul de vedere referitor la lipsa cărorva încălcări, motivînd că datele nominalizate au fost colectate de la persoane pînă la intrarea în vigoare a Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

În plus, conducerea instituției financiare a manifestat un vădit comportament de opoziție și de neglijare a competențelor Centrului, ca autoritate de control în domeniul protecției datelor cu caracter personal, refuzînd să prezinte informațiile și documentele care confirmau modul în care au fost colectate aceste date cu caracter personal de la persoanele Y și Z.

Refuzul de a colabora în procesul examinării cazului a continuat chiar și după sancționarea contravențională a factorilor de decizie ai acestei instituții financiare în temeiul art.349 alin.(1) Cod contravențional²¹ de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției urmare sesizării autorității noastre.

Ca rezultat al controlului, Centrul a emis decizia privind încetarea acordării accesului și difuzării de către instituția financiară X a informației care conține date cu caracter personal din Registrul „lista neagră”, operațiuni, efectuate cu încălcarea Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, precum și ștergerea integrală a categoriei de date cu caracter personal referitoare la originea etnică și viața intimă a cetățenilor Y și Z, prelucrate în sistemele informaționale cu încălcarea prevederilor art. 7 al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

b) Nerespectarea dreptului de opoziție al subiectului de date cu caracter personal

Au fost constatate cazuri de transmitere ilegală a bazelor de date cu caracter personal între deținătorii de date, în scopul efectuării acțiunilor de marketing direct în absența consimțământului subiecților de date conform art.9 alin.(4) și art.10 alin.(1) lit. e) din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal²².

²¹ **Articolul 349** Cod contravențional

1) Împiedicarea în orice formă a activității legitime a funcționarului public în exercițiul funcțiunii (neadmiterea controlului, neprezentarea documentelor, neexecutarea prescripțiilor și altor cerințe legitime), se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

²² **Articolul 9.** Stocarea și modificarea datelor cu caracter personal

(4) După efectuarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dacă persoana vizată nu și-a dat consimțământul în formă scrisă pentru prelucrarea lor ulterioară în alte scopuri, deținătorul de date cu caracter personal este obligat să le distrugă sau, cu consimțământul persoanei, să le transmită altui deținător.

Articolul 10. Drepturile subiectului datelor cu caracter personal

(1) Orice subiect al datelor cu caracter personal, în procesul prelucrării datelor cu caracter personal, are dreptul:

e) de a face obiecții împotriva prelucrării datelor sale cu caracter personal dacă acestea vor fi utilizate în scopuri comerciale;

Astfel, cetățeanul X a reclamat faptul contactării insistente și repetate la numărul de telefon personal de către managerul unei companii Y, cu care anterior nu avusese relații, în scop de promovare comercială a serviciilor acordate de această companie.

În cadrul controlului efectuat a fost confirmat faptul existenței unui acord, semnat între una din companiile cu care cetățeanul X avusese anterior relații contractuale de beneficiere a unor servicii și compania Y, în conformitate cu care a fost efectuat schimb de „informații interne” cu scopul promovării ofertelor companiilor și marketing direct, informație, care a inclus și date cu caracter personal ale cetățeanului X.

Analiza juridică a textului acordului, precum și coroborarea prevederilor acestui act cu explicațiile cetățeanului X privind absența manifestării de voință pentru efectuarea acțiunilor de prelucrare a datelor sale personale, a scos în evidență mai multe deficiențe. În special, în acord nu fusese specificat volumul informațiilor transmise reciproc, noțiunea de „informație internă”, modul de transmitere a acesteia, modalitățile de asigurare a confidențialității și securității prelucrării datelor cu caracter personal - parte componentă a „informației interne”. Totodată, lipseau date care ar fi confirmat existența consimțământului cetățeanului X pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal și, în special, transmiterea acestora de la un deținător de date la altul.

Ca rezultat, companiilor nominalizate le-a fost dispus încetarea prelucrării și ștergerea integrală a datelor cu caracter personal ale cetățeanului X, prelucrate cu încălcarea cerințelor legislației, precum și întreprinderea acțiunilor pentru conformarea procesului de prelucrare a datelor cu caracter personal ale altor subiecți în conformitate cu prevederile Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal²³.

c) Nerespectarea regimului de confidențialitate și securitate al prelucrării datelor cu caracter personal

Centrul a examinat cazul plasării pe site-ul www.torrentsmd.com în regim de acces nerestricționat a formatului electronic al bazei de date a Departamentului Tehnologii Informaționale (în prezent Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor), care conținea informații despre locuitorii municipiului Chișinău, inclusiv: numele și prenumele complet al persoanei, numărul buletinului de identitate, codul personal (IDNP) și adresa de domiciliu ale acestora, precum și a bazei de date a întreprinderii „Moldtelecom” SA.

Urmează a menționa că deținătorii de date cu caracter personal, în conformitate cu art.14 din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, sînt responsabili în deplină măsură pentru prejudiciile cauzate ca rezultat al nerespectării regimului de securitate al prelucrărilor de date cu caracter personal.²⁴

În rezultatul examinării sesizării Centrului, Procuratura Generală a pornit o urmărire penală în baza art.177 Cod penal²⁵, în cadrul căreia s-a conturat problema

²³ Decizia nominalizată a fost executată de către companiile Y și Z în termen și necondiționat.

²⁴ **Articolul 14.** Securitatea prelucrării datelor cu caracter personal

(1) La prelucrarea datelor cu caracter personal, deținătorul datelor cu caracter personal este obligat să ia măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva accesului ilicit sau întâmplător, distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspîndirii, precum și a altor acțiuni ilicite.

²⁵ **Articolul 177.** Încălcarea inviolabilității vieții personale

(1) Culegerea ilegală sau răspîndirea cu bună-știință a informațiilor, ocrotite de lege, despre viața personală ce constituie secret personal sau familial al altei persoane fără consimțământul ei, se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.

absenței cadrului normativ național care ar defini sau explica sintagmele de „secret personal” și „secret familial”, necesar în vederea calificării corecte a acțiunilor persoanelor bănuite de comiterea faptelor prejudiciabile nominalizate.

5. Activitatea de oferire a Instrucțiunilor necesare pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în corespundere cu legea

În conformitate cu art.11 alin.(5) lit. b) din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, Centrul are competența de a oferi instrucțiunile necesare pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în corespundere cu principiile legale, fără a atinge sfera de competență a altor organe, atribuție, care oferă posibilitatea de a formula și implementa o practică unitară în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

În perioada anului 2009, ca rezultat al examinării adresărilor și petițiilor subiecților de date cu caracter personal sau în urma controalelor efectuate, Centrul a intervenit în 6 cazuri cu instrucțiuni concrete, urmărindu-se scopul aducerii operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în corespundere cu legea.

Spre exemplu, preluând examinarea demersului Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS), în care se indica la pretinsele încălcări admise de reprezentanții diferitor instituții în procesul solicitării accesului la datele cu caracter personal prelucrate în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale și unele „neclarități” în legislație, Centrul a efectuat o analiză a situației la acest compartiment, intervenind cu instrucțiuni concrete.

În special Centrul a indicat următoarele:

a) CNAS, în calitate de deținător al datelor cu caracter personal, deținător și registrator al Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, poartă întreaga responsabilitate pentru asigurarea confidențialității și securității datelor cu caracter personal prelucrate.

În cazul prejudicierii drepturilor și intereselor subiecților de date cu caracter personal, ca rezultat al acțiunilor sau inacțiunilor reprezentanților CNAS, precum și în cazul nerespectării regimului de confidențialitate al informației referitoare la bazele de date ale contribuabililor în bugetul asigurărilor sociale de stat, în conformitate cu pct. 53 subpct. 5) din Statutul aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.739 din 25 iulie 2000, există posibilitatea inițierii procedurilor disciplinare, contravenționale, penale sau acționării în justiție²⁶.

b) Fiecare caz de solicitare a accesului la datele cu caracter personal și la categoriile speciale ale acestora, cuprinse în conturile personale ale asiguraților, indiferent de statutul solicitantului (deputat, judecător, savant, etc.), trebuie analizat în detaliu de CNAS pentru identificarea:

- scopului pentru care se cere punerea la dispoziția terților a acestor date și dacă acest scop este în legătură cu cele pentru care au fost colectate sau nu;

²⁶ 53. Angajații Casei Naționale de Asigurări Sociale și ai subdiviziunilor ei teritoriale sînt pasibili de răspundere personală disciplinară, administrativă sau penală, după caz, pentru:

5) nerespectarea regimului de confidențialitate al informației referitoare la bazele de date ale contribuabililor în bugetul asigurărilor sociale de stat;

- volumul și structura concretă a datelor cu caracter personal la care se solicită accesul de către solicitant;

- condițiile în care vor fi păstrate și termenele pentru care sînt necesare datele cu caracter personal;

- cadrul normativ care întemeiază cererea de acces a solicitantului la aceste date;

- prezența consimțămîntului subiectului de date cu caracter personal pentru transmiterea informației cuprinse în contul personal al acestuia (ex. În cazul cînd această informație îi este necesară asiguratului în interes personal);

- prezența temeiurilor prevăzute în art.6 și 7 ale Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, care motivează punerea la dispoziția terților a informației care conține date cu caracter personal în absența consimțămîntului subiectului de date cu caracter personal;

- posibilității aplicării prevederilor art.15 al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal privind depersonalizarea datelor cu caracter personal puse la dispoziția terților (după analiza detaliată a scopurilor pentru care se solicită accesul la aceste date);

c) În fiecare caz de luare a deciziei privind acordarea accesului sau punerea la dispoziția terților a informației care conține date cu caracter personal, se vor aplica prevederile pct.29 al Regulamentului Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 418 din 03.05.2000, care stabilește concret că dreptul de acces la datele personale ale altor asigurați se realizează în corespundere cu legea și în baza unui contract, luîndu-se în considerare prescripțiile de securitate și confidențialitate.

d) Pentru evitarea situațiilor, interpretate a fi „problematic” de către CNAS, acest deținător de date cu caracter personal trebuie:

- să mediatizeze specificul prelucrării acestor categorii de date cu caracter personal, care sînt confidențiale.

- să elaboreze acte normative secundare (norme metodologice), care vor stabili concret prescripțiile de confidențialitate și securitate care urmează a fi respectate de către terții cărora aceste date cu caracter personal le-au fost puse la dispoziție sau le-a fost asigurat accesul;

- să elaboreze modelul contractelor sau actelor juridice de transmitere a informației în care să fie clar indicate interdicțiile (ex. de a nu le folosi contrar scopurilor pentru care au fost solicitate), obligațiile (ex. de a le restitui după expirarea termenelor pentru care au fost solicitate sau a le distruge, etc.) și răspunderea pentru nerespectarea prescripțiilor.

e) În conformitate cu art.1 și 43 ale Legii privind sistemul public de asigurări sociale și pct. 2 din Statutul Aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.739 din 25 iulie 2000, CNAS este instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, ce administrează și gestionează sistemul public de asigurări sociale, în atribuțiile căreia, în conformitate cu pct.28 subpct.10) intră păstrarea informației referitoare la asigurării sistemului public de asigurări sociale și menținerea caracterului confidențial al acesteia.

În virtutea acestui fapt, solicitările neîntemeiate privind accesul la informațiile confidențiale nu pot fi executate, oricare ar fi autorul acestei solicitări.

6. Activitatea la capitolul evidenței deținătorilor de date cu caracter personal

O altă atribuție foarte importantă a Centrului, care transpune în plan național prevederile Directivei 95/46/EC²⁷, este instituirea și administrarea Registrului deținătorilor de date cu caracter personal, care sînt obligați să se înregistreze la Centru în conformitate cu art.12 din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal²⁸.

Legea precitată nu stabilește o perioadă de tranziție necesară pentru implementarea prevederilor art.12 alin.(3) și art.14 alin.(2), motiv pentru care mai mulți deținători de date cu caracter personal, în special instituțiile cu capital străin, în perioada anului 2009 insistau să fie înregistrați în Registrul deținătorilor de date cu caracter personal și să obțină instrucțiunile necesare pentru prelucrarea legală a datelor cu caracter personal.

Reiterăm că după consolidarea capacităților administrative și logistice, elaborarea proiectelor actelor normative care ar fi reglementat procedura înregistrării deținătorilor de date cu caracter personal și a modului de ținere a Registrului deținătorilor de date cu caracter personal a constituit unul din principalele obiective ale Centrului, realizarea cărora, credem, că se află pe ultima sută de metri.

a) Regulamentul Registrului manual al deținătorilor de date cu caracter personal

Pentru asigurarea condițiilor de punere în aplicare a prevederilor art. 12 al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, care stabilește imperativ obligația deținătorilor de date cu caracter personal să se înregistreze la Centru, precum și condițiilor necesare pentru exercitarea de către Centru a atribuțiilor funcționale, pe motiv că anume în sarcina acestei autorități publice este pusă instituirea și administrarea registrului deținătorilor de date cu caracter personal²⁹, Centrul a elaborat proiectul Regulamentului Registrului manual al deținătorilor de date cu caracter personal (în continuare Regulamentul).

Totodată, în conținutul acestuia au fost introduse prevederi, prin care s-a încercat de a acoperi vidul legislativ privind obligația deținătorilor de date cu caracter personal de a notifica Centrul referitor la începerea prelucrărilor de date cu caracter personal.

Menționăm, că forma manuală de ținere a Registrului a rezultat din absența posibilităților tehnico-financiare pentru inițierea procesului de elaborare și implementare a unui Sistem Informațional Automatizat, care ar permite instituirea și

²⁷ **Articolul 21** Publicitatea prelucrărilor

1.Statele membre iau măsuri pentru a asigura publicitatea prelucrărilor

2.Statele membre prevăd ca autoritatea de supraveghere să țină un registru cu prelucrările notificate în conformitate cu articolul 18

Registru poate fi consultat de orice persoană

²⁸ **Articolul 12.** Registrul deținătorilor de date cu caracter personal

(1) În scopul înregistrării deținătorilor de date cu caracter personal, Centrul instituie și administrează registrul deținătorilor de date cu caracter personal. Registrul deținătorilor de date cu caracter personal trebuie să conțină:

a) informație cu privire la bazele de date, ce conțin date cu caracter personal;
b) denumirea sau numele deținătorului de date cu caracter personal;
c) scopul și modul de colectare și utilizare a datelor cu caracter personal;
d) regimul juridic și termenele de păstrare ale datelor cu caracter personal;
e) categoriile și grupele de subiecți ai datelor cu caracter personal;
f) sursele de proveniență a datelor cu caracter personal;
g) persoanele responsabile pentru prelucrarea datelor cu caracter personal;
h) măsurile de securitate și de asigurare a confidențialității.

(3) Deținătorii de date cu caracter personal sînt obligați să se înregistreze la Centru.

²⁹ **Articolul 12.** Registrul deținătorilor de date cu caracter personal

(1) În scopul înregistrării deținătorilor de date cu caracter personal, Centrul instituie și administrează registrul deținătorilor de date cu caracter personal.

(3) Deținătorii de date cu caracter personal sînt obligați să se înregistreze la Centru.

administrarea Registrului deținătorilor de date cu caracter personal în formă electronică, fiind o variantă provizorie de identificare a soluției reglementării normative a instituirii și administrării acestui Registru în conformitate cu art.27 a Legii cu privire la registre.

Avantajul de moment a formei manuale de ținere a Registrului este grăbirea procesului înregistrării deținătorilor de date cu caracter personal care deja se adresează Centrului cu cereri de înregistrare, proces, care va determina identificarea eventualelor probleme necesar a fi evitate la momentul elaborării și implementării formei electronice de ținere a acestuia.

După mai multe tentative nereușite de a aproba operativ acest act normativ, la nivel de autoritate autonomă și independentă, proces în care au fost implicați activ reprezentanții Centrului, Ministerului Justiției și Cancelariei de Stat³⁰, precum și ținând cont de necesitatea elaborării și punerii în aplicare a cadrului juridic, care ar permite inițierea activității Centrului la capitolul ținerii Registrului deținătorilor de date cu caracter personal, a fost propusă soluția aprobării Regulamentului prin Hotărâre de Guvern³¹.

b) Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal

În paralel, Centrul a inițiat în luna martie 2009, procedura elaborării Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal (Cerințe), activitate, care necesită a fi prezentată în detalii.

Reiterăm că ratificarea de către Republica Moldova a Convenției nr.108, precum și adoptarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal, a avut ca punct de plecare necesitatea asigurării unui cadru legal și instituțional adecvat pentru protecția drepturilor persoanei la inviolabilitatea vieții private, la secretul personal și familial.

Totuși, în pofida faptului, că domeniul protecției datelor cu caracter personal este parte a Acquis-ului comunitar, reieșind din constatările făcute ca rezultat al evaluării și analizei situației la compartimentul securității prelucrărilor de date cu caracter personal, se poate afirma că în mare parte prevederile legale nu sînt cunoscute nici de către deținătorii de date cu caracter personal, nici de către subiecții acestora.

Mai mult, absența în plan național a reglementărilor privind cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale (existența cărora este impusă de art.14 al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal)³², condiționează mari dificultăți la acest capitol.

În prezent, fiecare deținător de date cu caracter personal își stabilește propria politică de securitate (ori în general neglijează acest compartiment), care în majoritatea

³⁰ Centrul, susținut și de poziția Cancelariei de Stat, are opinie separată privind competența de a reglementa normativ domeniul instituirii și administrării formei manuale a Registrului deținătorilor de date cu caracter personal, care reiese din art.11 al.(5) lit. a), b), c), f), și j), art.12 al.(1) ale Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, capitolul II pct.3 lit. a), g) a Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, aprobat prin Legea nr.182-XVI din 10.07.2008, precum și din art.16 al Legii cu privire la registre, care printre altele pune în competența autorității publice care a instituit Registrul, aprobarea regulamentului cu privire la modalitatea de ținere a registrului. Poziția Ministerului Justiției, este diametral opusă, pe motivul că Centrul nu ar dispune de suficiente competențe legale pentru aprobarea unui astfel de act normativ

³¹ Proiectul Regulamentului se află la moment în fază de avizare și expertizare juridică de către Ministerul Justiției.

³² **Articolul 14.** Securitatea prelucrării datelor cu caracter personal

(2) Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal se stabilesc de Guvern.

(3) Controlul îndeplinirii cerințelor stabilite de Guvern în conformitate cu alin.(2) al prezentului articol se exercită de Centru.

cazurilor nu răspunde unor exigențe simple, existînd pericolul accesului neautorizat la sistemele informaționale de date cu caracter personal și al operațiunilor de prelucrare ilegală a acestor date sau încălcării prin alte metode a principiilor de confidențialitate a datelor.

Lipsa documentului care ar stabili cerințele minime față de asigurarea securității datelor cu caracter personal, face imposibilă activitatea în regim normal a Centrului, organ abilitat cu sarcini de control al îndeplinirii acestor cerințe.

Plecînd de la aceste constatări, s-a văzut necesitatea întăririi componentei legislative prin elaborarea proiectului documentului nominalizat, Centrul propunîndu-și să acorde instrucțiunile necesare pentru implementarea ulterioară a acestuia, pentru creșterea nivelului de conștientizare a obligațiilor deținătorilor de date privind asigurarea securității prelucrărilor datelor cu caracter personal și a drepturilor subiecților acestor date.

În prezent, proiectul acestui document important, elaborat de membrii grupului de lucru - reprezentanți a mai multor autorități publice³³ sub conducerea nemijlocită a Centrului, se află în fază de avizare și expertizare juridică la Ministerul Justiției, urmînd să fie prezentat Guvernului spre aprobare.

Se poate afirma că implementarea Cerințelor, în mod categoric, va impune includerea în bugetele deținătorilor de date cu caracter personal sau a instituțiilor care vor prelucra datele cu caracter personal în numele și pe seama acestora, a resurselor financiare necesare pentru luarea măsurilor organizatorice și tehnice necesare asigurării nivelului adecvat de securitate, aceasta fiind însă determinat de necesitatea apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viață privată în legătură cu prelucrarea și transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal.

7. Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal

În perioada de raport, Centrul a fost sesizat în **5** cazuri în vederea autorizării transferurilor transfrontaliere de date cu caracter personal, fapt, care a determinat efectuarea studiilor de caz în vederea aprecierii gradului corespunzător de protecție oferit de statele destinate și prezența condițiilor care ar fi întemeiat aceste operațiuni de prelucrare și transmitere peste frontiera națională a datelor cu caracter personal.

Tabelul nr3

Adresări privind autorizarea transferului transfrontalier al datelor cu caracter personal	Decizii de neinterzicere/interzicere a transferului transfrontalier al datelor cu caracter personal		instrucțiuni oferite pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în corespundere cu principiile prevăzute de lege
5	3	2	3

În mod expres, art.16 din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal nu stabilește competența Centrului de a emite decizii de autorizare a transferului

³³ Grupul instituit în conformitate cu dispoziția viceprim-ministrului nr.1209-85 din 05.03.2009, a fost compus din reprezentanți ai Serviciului de Informații și Securitate, Procuraturii Generale, Ministerului Dezvoltării Informaționale (la moment Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor), Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Justiției.

transfrontalier de date, precum și modul în care deținătorii de date cu caracter personal notifică sau informează autoritatea națională despre aceste operațiuni.

Totodată, anume în sarcina Centrului se pune stabilirea nivelului de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii, iar în cazul în care acest nivel de protecție oferit de statul de destinație este nesatisfăcător, doar Centrul poate dispune interzicerea transmiterii datelor³⁴.

Urmează a menționa că transmiterea transfrontalieră a datelor este posibilă doar în cazul în care statele de destinație oferă un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii, sau doar în cazurile și în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Caracterul adecvat al nivelului de protecție, reiese din condițiile în care se realizează transmiterea datelor, în special de natura datelor, de scopul transmiterii și prelucrării datelor, de țara de destinație finală și legislația statului solicitant.

Spre exemplu, nivelul de protecție a datelor cu caracter personal este considerat drept adecvat în statele membre ale Uniunii Europene și, respectiv în statele din zona economică europeană, și anume Islanda, Liechtenstein, Norvegia, precum și în statele cărora Comisia Europeană le-a recunoscut prin decizie un nivel de protecție.

Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal indică exhaustiv cazurile în care poate avea loc transmiterea datelor cu caracter personal în statele care nu asigură un nivel adecvat de protecție:

- a) cu consimțământul în formă scrisă a subiectului datelor cu caracter personal;
- b) în cazul necesității încheierii ori executării acordului sau contractului între subiectul datelor cu caracter personal și deținătorul lor, ori între deținătorul acestor date și o persoană terță în interesul subiectului datelor cu caracter personal;
- c) dacă transmiterea este necesară pentru apărarea drepturilor, libertăților sau intereselor subiectului datelor cu caracter personal;
- d) în cazul în care datele cu caracter personal sînt accesibile publicului larg.

Urmează a indica că în legislația națională nu au fost transpuse prevederile Directivei 95/46/EC, în conformitate cu care transferul datelor cu caracter personal către un stat, a cărui legislație nu prevede un nivel adecvat de protecție, poate avea loc și în cazul dacă exportatorul datelor cu caracter personal prezintă garanții suficiente cu privire la protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor, care ar reieși dintr-un contract încheiat între exportator și destinatarul din străinătate al datelor cu caracter personal³⁵.

³⁴ **Articolul 16.** Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal

(3) Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care sînt obiectul unei prelucrări sau urmează a fi prelucrate după transmitere poate avea loc în cazul cînd statul respectiv asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii, precum și în alte cazuri în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

(4) Nivelul de protecție se stabilește de Centru, ținîndu-se cont de condițiile în care se realizează transmiterea datelor, în special de natura datelor, de scopul transmiterii și prelucrării datelor, de statul de destinație finală, de legislația statului solicitant.

(5) În cazul în care Centrul constată că nivelul de protecție oferit de statul de destinație este nesatisfăcător, poate dispune interzicerea transmiterii datelor.

³⁵ **Articolul 26.** Derogări

2. Fără a aduce atingere alin. (1), un stat membru poate autoriza un transfer sau o serie de transferuri de date cu caracter personal către o țară care nu asigură un nivel de protecție adecvat în sensul art.25 alin.(2), atunci cînd operatorul oferă garanții suficiente privind atît protecția vieții private și a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor, cît și exercitarea drepturilor corespunzătoare; aceste garanții pot rezulta din clauze contractuale adecvate.

8. *Avizarea proiectelor de acte normative*

În lista atribuțiilor cu care este investit Centrul, în conformitate cu art.11 din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, nu se regăsește direct cea, care ar abilita Centrul cu dreptul de a participa în procesul de avizare a actelor normative.

Totuși, reieșind din faptul că Centrul este un organ de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale³⁶, precum și Hotărârii Guvernului cu privire la armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară³⁷, autoritatea noastră a fost implicată în procesul de avizare a mai multor proiecte de acte normative referitoare la protecția drepturilor și libertăților persoanelor, în privința prelucrării datelor cu caracter personal, după cum urmează:

- *Proiectul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova „pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de desfășurare a licitațiilor de vânzare a istoriilor de credit”.*

Cu referință la acest proiect de act normativ secundar necesar a fi elaborat, în conformitate cu prevederile art.14 alin.(2) din Legea nr.122-XVI din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de credit³⁸, Centrul a insistat asupra completării cu prevederi, care ar viza în esență drepturile și interesele legitime ale subiecților datelor cu caracter personal (subiecților istoriilor de credit) în procesul transmiterii istoriilor de credit de la un birou al istoriilor de credit la altul.

A fost propus completarea proiectului cu prevederi, care ar stabili mecanismul juridic de obținere a consimțământului subiecților istoriilor de credit pentru transmiterea istoriilor de credit de la un birou al istoriilor de credit la altul, în vederea asigurării respectării prevederilor art. 9 al Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal³⁹, precum și de informare a acestora despre drepturile prevăzute de art.10 alin.(1) lit. a) și e) ale aceleiași Legi⁴⁰.

³⁶ **Articolul 38.** Avizarea

(1) Înainte de a fi prezentat spre aprobare organului competent, proiectul de act normativ se avizează în mod obligatoriu de autoritățile și instituțiile implicate direct în soluționarea problemelor incluse în proiect și de alte autorități și instituții interesate, precum și de autoritățile în a căror sarcină este pusă avizarea obligatorie.

³⁷ **Pct.22.** Proiectul de act normativ elaborat se transmite spre coordonare autorităților publice interesate, conform legislației în vigoare, inclusiv Ministerului Justiției și Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, pentru prezentarea avizului reieșind din competența funcțională a acestora.

³⁸ **Articolul 14.** Transmiterea informațiilor din biroul istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori din biroul istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă

(2) În cazul reorganizării biroului istoriilor de credit al cărui succesori de drepturi nu este titular de licență, precum și în cazul lichidării lui sau retragerii licenței, istoriile de credit păstrate la biroul istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori la biroul istoriilor de credit a cărui licență a fost retrasă se înstrăinează prin vânzare la licitație, la care participă exclusiv birourile istoriilor de credit licențiate. Mijloacele bănești obținute din vânzarea istoriilor de credit în modul stabilit de prezentul articol se transmit biroului istoriilor de credit lichidat sau reorganizat ori biroului istoriilor de credit căruia i-a fost retrasă licența. Modul de ținere a licitațiilor este stabilit de Guvern, la propunerea autorității publice competente.

³⁹ **Articolul 9.** Stocarea și modificarea datelor cu caracter personal

(4) După efectuarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dacă persoana vizată nu și-a dat consimțământul în formă scrisă pentru prelucrarea lor ulterioară în alte scopuri, deținătorul de date cu caracter personal este obligat să le distrugă sau, cu consimțământul persoanei, să le transmită altui deținător.

⁴⁰ **Articolul 10.** Drepturile subiectului datelor cu caracter personal

(1) Orice subiect al datelor cu caracter personal, în procesul prelucrării datelor cu caracter personal, are dreptul:

a) de acces la datele sale cu caracter personal, la obținerea informațiilor privind deținătorul de date cu caracter personal, privind locul aflării acestuia, scopul și personalitatea deținătorului;

e) de a face obiecții împotriva prelucrării datelor sale cu caracter personal dacă acestea vor fi utilizate în scopuri comerciale;

- *Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.45-XIII din 12 aprilie 1994 cu privire la activitatea operativă de investigații, Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 și Codul de procedură penală).*

Centrul a salutat introducerea unor modificări în legislația națională, care ar concretiza cadrul normativ în interiorul căruia este posibil ca statul, prin intermediul autorităților sale, să realizeze anumite limitări ale aspectelor de viață privată ale cetățenilor.

Totuși, concluzionând că în continuare proiectul de modificare a cadrului juridic nu asigură garanții suficiente pentru protecția dreptului la inviolabilitatea vieții private, inclusiv că fiind tangențial subiectul unei măsuri operative, persoana poate să rămână neinformată despre acest fapt⁴¹, au fost formulate mai multe propuneri și recomandări concrete.

Spre exemplu, interceptarea discuției oricărei persoane cu cel, care este subiect al măsurii operative de interceptare, plasarea în domiciliul suspectului (sensul căruia este destul de larg) a aparatelor audio, video, de fotografiat, de filmat a altor mijloace de urmărire, înseamnă, în mod categoric, că membrii familiei acestuia ori cei care intră în contact cu suspectul, involuntar, să devină subiecții unei intruziuni în viața lor privată.

Ingerința este foarte serioasă, iar activitățile de interceptare, captare a imaginilor, etc., vizează categoric și persoanele care îl înconjoară pe suspect. În pofida acestui fapt, aparent, ei nu beneficiază de dreptul de a fi informați despre aceasta, pentru a avea posibilitate de a accesa materialele acumulate și a urmări procesul de distrugere a acestora în cazul în care nu au atribuție la cauză.

Autorii proiectului au propus, de a pune în sarcina judecătorului de instrucție sau procurorului, corespunzător competențelor, obligația anunțării în scris doar a persoanelor care au fost supuse măsurilor operative de investigație respective.

Această formulare, însă, nu dă răspuns la întrebarea dacă la categoria „persoanelor care au fost supuse măsurilor operative de investigație respective”, vor fi raportate doar persoanele în privința cărora au fost dispuse și autorizate de către procuror sau judecător măsurile operative de investigație prevăzute de art.6 alin.(2) pct.1) și 2) al Legii privind activitatea operativă de investigații, sau toate persoanele, dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței cărora a fost încălcat în virtutea faptului că au contactat cu persoanele în privința cărora au fost dispuse măsurile operative de investigație ori au domiciliat împreună.

- *Proiectul Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Ungare privind schimbul de date personale ale solicitanților de vize din Republica Moldova.*

Cu referință la acest proiect, Centrul a subliniat că semnarea acestui Acord este un pas important în stabilirea unor relații bune, de parteneriat, între Republica Moldova și Republica Ungaria, țară desemnată să reprezinte statele - participante în procesul de cooperare Schengen în procesul de procesare a vizelor pentru cetățenii moldoveni, fiind

⁴¹ Avizul consultativ al Centrului a fost hotărât în luarea deciziei de retragere de către Ministerul Justiției a proiectului de lege și instituirea unui grup de lucru în vederea definitivării actului, din care fac parte inclusiv reprezentanți ai Centrului.

atinse și obiectivele privind urgentarea examinărilor solicitărilor de vize a cetățenilor Republicii Moldova, excluderea manifestărilor migrației ilegale, cooperării organelor de control, etc.

Totodată, pe lângă propunerile concrete de aducere a textului proiectului în concordanță cu legislația națională, care reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal, a fost indicat că documentul urmează a fi completat cu prevederi care ar concretiza:

- modalitatea, procedura sau felul în care Partea Primitoare a datelor cu caracter personal va dovedi Părții de Transmitere a datelor faptul, că acestea sînt necesare anume pentru a lua decizia privind acordarea sau refuzul acordării vizei;

- volumul informației sau datelor, în temeiul căreia Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor va putea lua decizia de autorizare sau neautorizare a accesului părții ungare la Resursele informaționale de stat care conțin date cu caracter personal ale cetățenilor Republicii Moldova, pe motivul că această activitate cade sub incidența normelor care reglementează transferul transfrontalier de date cu caracter personal;

- termenul de stocare și modalitatea distrugerii datelor cu caracter personal, transmise în mod electronic statului - participant în procesul de cooperare Schengen, după atingerea scopului pentru care au fost colectate;

- autoritatea, în sarcina căreia se pune compensarea prejudiciilor cauzate prin procesarea ilegală a datelor cu caracter personal a subiectului de date cu caracter personal sau prin încălcarea cerințelor tehnice privind protecția datelor;

- autoritatea judiciară competentă de a examina plîngerile subiecților de date cu caracter personal și pe legislația cărui stat trebuie aplicată.

- *Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Acordului privind schimbul de informații în domeniul luptei cu criminalitatea semnat la Astana la 22.05.2009*

Cu referință la acest document, care presupune crearea unei Bănci interstatale de date în scopul schimbului de informații în domeniul luptei cu criminalitatea, Centrul a indicat că este în imposibilitate a da un aviz favorabil.

Astfel, în proiectul tratatului nu se regăsesc clauze care ar defini noțiunile de „confidențialitate” și „securitate a prelucrării datelor cu caracter personal”, trimiteri la măsurile de securitate a prelucrării masivului informațional care include date cu caracter personal, a termenului de prelucrare a acestor date, precum și prevederi, care ar obliga statele beneficiare de date cu caracter personal să asigure principiile de securitate și confidențialitate similare celor prevăzute de concepția politicii de securitate a deținătorului de date (în cazul dat a Ministerului Afacerilor Interne al Federației Ruse).

- *Proiectul Acordului de Cooperare dintre EUROJUST și Republica Moldova.*

În special a fost propus ca în proiect să fie reglementat mecanismul asigurării respectării prevederilor Acordului în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal ale subiecților domiciliați/aflați pe teritoriul localităților din stînga Nistrului, precum și excluderea prevederilor care instituie responsabilitatea Centrului, pentru orice

daună cauzată unei persoane drept rezultat al erorilor de drept sau de fapt în schimbul de informații cu Eurojust, în momentul în care Autoritatea Republicii Moldova responsabilă de executarea prevederilor Acordului a fost desemnată Procuratura Generală.

- *Proiectul Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”.*

Cu referință la acest act normativ, a fost apreciat faptul includerii în proiect a propunerilor Centrului privind completarea anexei nr. 2 a Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și plasarea funcțiilor de director și director adjunct ai Centrului în lista funcțiilor de demnitate publică.

- *Proiectul Hotărîrii Guvernului privind modificarea Regulamentului Sistemului Informațional Automatizat "Evidența contravențiilor în domeniul circulației rutiere".*

Capitolul IV. Consiliul consultativ

În conformitate cu capitolul IV al Regulamentului Centrului, aprobat prin Legea nr. 182-XVI din 10.07.2008, precum și art.11 alin. (3) din Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, în scopul acordării de consultanță și asistență Centrului, pe lângă acesta urmează să fie creat și să activeze, pe principii de voluntariat, Consiliul consultativ⁴².

În acest sens, Centrul a elaborat și la 01 iunie 2009 a aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului consultativ, fiind stabilite mai multe sarcini și atribuții ale acestui organ, printre care:

- oferirea de opinii și propuneri în procesul de elaborare a proiectelor de legi și reglementărilor în domeniul protecției datelor cu caracter personal;

- acordarea consultațiilor Centrului în domeniul politicilor ce țin de controlul și supravegherea implementării practice a prevederilor legislației privind prelucrarea și transferul transfrontalier al datelor cu caracter personal, apărarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și reprezentarea acestora în instanța de judecată;

- formularea propunerilor cu privire la optimizarea și perfecționarea activității Centrului;

- depistarea contradicțiilor și recomandarea soluțiilor optime pentru realizarea corespunderii bazei legislative și normative naționale cu standardele internaționale;

- examinarea unor situații problematice particulare nereglementate normativ sau legislativ, în vederea identificării barierelor existente și găsirea soluțiilor optime întru rezolvarea acestora.

Ținând cont de faptul că în componența Consiliului consultativ, pe lângă președinții Comisiei pentru securitatea națională, apărare și ordinea publică și Comisiei pentru drepturile omului (în prezent Comisia pentru drepturile omului și relații interetnice) ale Parlamentului, reprezentanții Aparatului Parlamentului, Aparatului Președintelui Republicii Moldova, Aparatului Guvernului (în prezent Cancelariei de Stat), urmau a fi incluși reprezentanți ai organelor administrației publice centrale și locale, ai asociațiilor obștești care activează în domeniul protecției drepturilor omului în legătură cu prelucrarea datelor cu caracter personal, specialiști calificați din instituțiile de cercetări științifice, de învățământ superior, specialitatea cărora se interferează cu domeniul protecției datelor cu caracter personal, Centrul a întreprins mai multe acțiuni în vederea sensibilizării acestor instituții pentru delegarea reprezentanților și numirea acestora ca membri ai Consiliului consultativ.

Totodată, la 12.10.2009 a fost organizată inclusiv o masă rotundă, în cadrul căreia, s-a încercat determinarea, reieșind din domeniul de activitate, candidaturilor reprezentanților asociațiilor obștești - potențiali membri ai Consiliului consultativ pe lângă Centru.

După aprobarea componenței nominale a Consiliului Consultativ, la 23.12.2009 a fost desfășurată prima ședință de lucru a acestui organ, întrunire la care au participat reprezentanți ai Comisiei parlamentare pentru securitatea națională, apărare și ordine

⁴² Aprobarea componenței nominale și elaborarea Regulamentului de activitate a Consiliului Consultativ creat pe lângă Centrul a fost una din sarcinile stabilite în conformitate cu pct.5 din Agenda Europeană a Republicii Moldova – priorități pentru anul 2009, necesar a fi realizată în termen de până la 01.06.2009.

publică, Aparatului Președintelui Republicii Moldova, Aparatului Parlamentului Republicii Moldova, Cancelariei de Stat, Procuraturii Generale, Asociației Obștești „ProDataLex” și Centrului.

Ca rezultat, reiterând importanța segmentului protecției datelor cu caracter personal, Consiliul consultativ a susținut inițiativa revizuirii legislației naționale ce reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal în vederea racordării acesteia la Acquis-ul comunitar, inclusiv în ceea ce privește concretizarea competențelor Centrului și instituirea răspunderii contravenționale pentru încălcarea normelor legale privind protecția acestor date, propunând, de asemenea:

- identificarea posibilităților instituirii Sistemului Informațional Automatizat „Registrul deținătorilor de date cu caracter personal” și nu a formei manuale de ținere a acestuia;

- promovarea imaginii Centrului pe plan național și internațional, prin metoda intensificării măsurilor de mediatizare a activităților acestei autorități publice și informarea populației privind drepturile subiecților de date cu caracter personal.

Capitolul V. Cooperare internațională

1. Stabilirea relațiilor de cooperare cu statele și structurile internaționale.

După înființare, Centrul, cu suportul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (în continuare MAEIE), a informat Consiliul Europei, cât și misiunile diplomatice internaționale acreditate la Chișinău, despre instituirea autorității naționale de control și datele de contact ale acesteia.

De menționat că în cadrul Parteneriatului estic, Republica Moldova este unica țară care are instituită o autoritate publică de control în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Ulterior, de asemenea, prin intermediul MAEIE au fost diseminate demersuri către toate statele cu care Republica Moldova întreține relații diplomatice, fiind solicitate informații privind practica acestora în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Ca rezultat al corespondenței menționate, cât și a celei de curtoazie, au fost stabilite relații directe cu autorități similare din nouă state europene: Albania, Bulgaria, Cehia, Croația, Elveția, Polonia, Slovenia, Spania, Ungaria, fiind, totodată, obținute exemple de practici legislative și normative în total din 30 de state.

De asemenea, a fost identificată lista de potențiale conferințe internaționale la care ar putea participa reprezentanții Centrului și în acest sens au fost expediate demersuri către autorități străine care au găzduit în 2009 aceste evenimente pentru furnizarea de informații respective (Cehia, Franța, Germania, Italia, Polonia, Spania, Marea Britanie, Statele Unite ale Americii), dar și pentru oferirea de informații despre procesul de integrare europeană în domeniul protecției datelor cu caracter personal (Letonia, Lituania, România).

Prin urmare, din partea Inspectorului General pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Polonia a parvenit, pe lângă alte informații despre foruri internaționale, invitația la întrunirea organizată cu ocazia Zilei Protecției Datelor la Bruxelles la 25 ianuarie 2010 (la care nu a fost posibilă participarea din motive bugetare) și la Conferința Autorităților pentru protecția datelor cu caracter personal din Europa Centrală și de Est (luna mai, în Polonia), iar de la directorul Agenției Spaniole pentru Protecția Datelor și Președintele Oficiului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Cehe a fost recepționată informația despre modalitatea de participare la Conferința Internațională a Comisarilor pentru Protecția Datelor și Vieții Private, și, respectiv, la Atelierul de Lucru bianual privind Soluționarea Cazurilor.

În paralel, a fost stabilit contactul cu Comisarul pentru protecția datelor din cadrul Consiliului Europei, precum și cu secretarul Comitetului Consultativ al Convenției nr.108 în vederea participării ulterioare a Centrului la ședințele Comitetului menționat.

Pe parcursul anului 2009, au fost expediate rapoarte despre executarea punctului 5 al Agendei de Integrare Europeană a Republicii Moldova – priorități pentru anul 2009, conform competențelor Centrului, referitor la crearea Consiliului Consultativ pe lângă Centru și angajarea personalului Centrului.

De asemenea, au fost prezentate informații către MAEIE despre realizările Republicii Moldova în contextul Reuniunii Comitetului Mixt privind implementarea Acordului de Facilitare a Eliberării Vizelor între Moldova și Uniunea Europeană, în

domeniul său de competență (implementarea legislației naționale privind protecția datelor cu caracter personal și crearea unei autorități responsabile de protecția datelor, precum și semnarea, ratificarea și implementarea convențiilor internaționale relevante).

În aceeași ordine de idei, a fost furnizată informația necesară pentru abordarea subiectului protecției datelor cu caracter personal în cadrul celei de-a IX-a Reuniuni a Subcomitetului de Cooperare Republica Moldova - Uniunea Europeană nr. 3 „Vama, cooperarea transfrontalieră, spălarea banilor, droguri, migrație ilegală” din 23 - 24 noiembrie 2009 (*pentru Ministerul Justiției*), precum și în cadrul ședinței Consiliului de Cooperare Republica Moldova –Uniunea Europeană din 21 decembrie 2009 (*pentru MAEIE*).

Totodată, în vederea creării cadrului organizatoric care ar permite înlocuirea reprezentanților altor instituții publice care au asigurat prezența din partea Republicii Moldova la reuniunile pe tematica protecției datelor cu caracter personal⁴³, Centrul a solicitat MAEIE redirectionarea invitațiilor pentru participarea în ulterioarele ședințe ale Comitetului Consultativ al Convenției nr.108.

Necesitatea participării în acest for se impune reieșind din faptul că anume Centrul deține calitatea de autoritate competentă pentru implementarea prevederilor Convenției date și pentru raporturile de cooperare cu alte Părți la Convenție, în calitate de organ național de control în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Intenționăm ca după întreprinderea acțiunilor de rigoare, reprezentanții Centrului să participe la lucrările Comitetului Consultativ al Convenției nr.108 la cea de-a 26-a ședință plenară din anul 2010, fapt ce va fi o oportunitate pentru valorificarea capacităților profesionale ale efectivului autorității, pentru stabilirea contactelor cu instituțiile similare străine, dar și pentru studierea practicii internaționale și, în particular, a celei europene în vederea racordării bazei normative și legislative naționale la Acquis-ul european în procesul de integrare europeană a statului nostru la capitolul protecția datelor cu caracter personal.

2. Programele de asistență

În urma corespondenței cu Guvernul Republicii Moldova referitor la disponibilitatea examinării unei propuneri de proiect de asistență tehnică, a fost elaborată, conform formularului-tip, și remisă către Prim ministrul al Republicii Moldova, în calitate sa de coordonator la nivel național al asistenței externe, ideea de proiect: „Crearea Sistemului Automatizat Informațional Integrat „Registrul deținătorilor de date cu caracter personal” (SAI) și asigurarea securității sediului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova”.

În același context, a fost completat un formular al programului TAIEX⁴⁴ pentru obținerea unei posibilități de vizită de studiu pentru angajații Centrului, solicitarea fiind acceptată de către responsabilii europeni, la moment, Centrul fiind în așteptarea deciziei finale a experților Programului dat.

⁴³ Până la crearea Centrului, Republica Moldova era reprezentată de Ministerul Dezvoltării Informaționale (la moment Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor), care delega un reprezentant pentru participare la ședințele T-PD, inclusiv și în anul 2009 (a 25-a ședință plenară din 2-4 septembrie 2009 la Strasbourg).

⁴⁴ Instrumentul de Schimb de Informație și Asistență Tehnică al Comisiei Europene

La 17 decembrie 2009 a fost semnat contractul de suport pentru oferirea grantului de finanțare a microproiectului intitulat “Asistență tehnică pentru Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”. Acest suport este oferit de către Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Ungare, prin intermediul Ambasadei Republicii Ungare în Republica Moldova, pentru asigurarea Centrului cu sistem de supraveghere video/audio și control al accesului, dotarea cu echipament de oficiu și instalarea ușilor de siguranță. Centrul urmează să contribuie în realizarea acestui microproiect cu surse proprii în proporție de 10,1% din suma grantului oferit, care constituie 11500 Euro, suma totală a microproiectului ajungând la cifra de 12665 Euro.

Capitolul VI. Comunicare și relații cu publicul

Conștientizând importanța asigurării transparenței activității Centrului și mediatizării faptului creării acestei autorități publice în calitate de organ de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, activitatea de comunicare a constituit una din prioritățile de bază stabilite în faza inițială.

În perioada anului 2009 directorul Centrului a participat la o emisiune televizată în cadrul căreia a prezentat evoluția și etapele creării organului național de control, competența și atribuțiile acestuia, specificul domeniului protecției datelor cu caracter personal.

De asemenea, în cadrul ședinței festive desfășurată la 28 ianuarie 2009 cu prilejul ediției a III-a a Zilei Protecției Datelor în Republica Moldova, la care au fost prezenți: Vicepreședintele Parlamentului Republicii Moldova, Prim-vice-prim-ministrul Republicii Moldova, Ambasadorul Republicii Ungare în Republica Moldova și alți oaspeți, conducerea Centrului a organizat o conferință de presă, punând în discuție aspecte importante ale domeniului protecției datelor cu caracter personal și necesitatea concentrării eforturilor în vederea implementării principiilor europene în Republica Moldova.

Totodată, au fost publicate 30 articole și comunicate de presă prin care au fost mediatizate aspecte importante din activitatea Centrului, fiind inițiată și activitatea de primire în audiență a persoanelor.

Agențiile de presă, preluând comunicatele și mesajele Centrului, au reflectat activitatea autorității în 11 articole, subliniind noutatea și importanța domeniului protecției datelor cu caracter personal, drepturile de care beneficiază cetățenii în acest domeniu, precum și rolul organului de control.

În sensul atingerii obiectivelor propuse și creșterii nivelului de informare a publicului, la 14 august 2009 a fost conceput și lansat site-ul oficial al Centrului www.datepersonale.md, ca un mijloc important de mediatizare în contextul dezvoltării societății informaționale, care a înregistrat peste 36400 de vizite.

Pagina electronică oficială a Centrului, conține informații cu privire la legislația comunitară și națională în domeniul protecției datelor, proiecte ale unor acte normative, structura organizatorică și datele de contact ale Centrului, precum și informații de interes public.

În scopul creșterii gradului de informare și conștientizare a publicului cu privire la domeniul protecției datelor cu caracter personal, Centrul a organizat mese rotunde cu participarea atât a reprezentanților societății civile, cât și a reprezentanților deținătorilor de date cu caracter personal (Banca Națională a Moldovei, Biroul istoriilor de credit, Comisia Națională a Pieței Financiare).

Spre exemplu, la 12.10.2009 a fost organizată o masă rotundă, în cadrul căreia, suplimentar încercării de a determina, reieșind din domeniul de activitate, candidaturile reprezentanților asociațiilor obștești - potențiali membri ai Consiliului consultativ pe lângă Centru, un loc aparte a fost acordat instituirii unui dialog eficient, de durată și productiv cu societatea civilă, organizării unui for permanent între ONG-uri și Centru, identificarea în comun a eventualelor proiecte de asistență pentru consolidarea

capacităților instituționale ale Centrului, în vederea promovării obiectivelor comune, asigurării protecției drepturilor și libertăților persoanei la prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv a protecției drepturilor la inviolabilitatea vieții private, secretului personal și familial.

În pofida faptului lansării de către Centru a invitației publice mai multor reprezentanți ai societății civile, care au confirmat inițial dorința de participare, la eveniment s-au prezentat doar reprezentanții Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului și Institutului pentru Drepturile Omului. Această atitudine trezește nedumerire, în virtutea importanței segmentului protecției datelor cu caracter personal în domeniul apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Capitolul VII. Managementul economic al Centrului

În conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.116 din 10.02.2009 „Cu privire la repartizarea mijloacelor financiare”, au fost alocați 2.300.000 lei, pentru acoperirea cheltuielilor condiționate de crearea Centrului.

Ulterior, prin Legea nr.82-XVIII din 03.12.2009 „Pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2009, nr.244-XVI din 21.11.2008”, alocațiile financiare ale Centrului au fost micșorate de la 2.300.000 lei pînă la suma de 1.833.600 lei, adică o reducere esențială de 466.400 lei.

Totodată, deși Centrul a avut un buget aprobat de la 10.02.2009, a existat o serie de dificultăți, legate de angajarea personalului competent în Direcția economico-financiară și planificare, precum și realizarea principiilor legale în cazul procedurilor de achiziție publică a bunurilor și serviciilor.

În special, execuția bugetului alocat Centrului pentru anul 2009 se prezintă în felul următor:

Cheltuielile de personal ale autorității au constituit un procent de 45,1 % din totalul finanțelor utilizate, și s-au ridicat la suma de 828.307 lei, inclusiv:

- retribuirea muncii - 669.753 lei;
- contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii - 137.612 lei;
- prime de asigurare obligatorie de asistență medicală - 20.941 lei.

Cheltuielile aferente bunurilor și serviciilor achiziționate de Centru au reprezentat 934.289 lei sau 50,9 % din sumele alocate, constituindu-se din: achiziționarea mobilierului, biroticii, carburanților, cheltuielile pentru servicii de poștă și telecomunicații, Internet, cheltuieli legate de întreținerea spațiilor folosite în locațiune, servicii de pază, reparații curente și procurări de mijloace fixe.

Cheltuielile legate de pregătire profesională și de protocol, au constituit 2,7 %.

În consecință, execuția bugetară a fost de 97,65 %.

Ținînd cont de faptul, că în procesul elaborării proiectului bugetului Centrului pentru anul 2010, autoritatea noastră nu a fost consultată sub nici o formă din partea Ministerului Finanțelor și nici nu a fost solicitată coordonarea sau avizarea de către Centru a acestui proiect, considerăm oportun de a propune preluarea, la acest capitol, a practicii României, unde conform Legii nr. 102 din 03 mai 2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, art. 17 prevede în alin.(2) că Autoritatea națională de supraveghere, cu consultarea Guvernului, își aprobă bugetul propriu și îl înaintează Guvernului în vederea includerii în bugetul de stat, iar obiecțiile președintelui Autorității naționale de supraveghere la proiectul de buget întocmit de Guvern se prezintă Parlamentului pentru soluționare.

Capitolul VIII. Planuri de viitor

- O acțiune foarte importantă pe care Centrul o va ține și în continuare la control, în conformitate cu competența funcțională, este semnarea și ratificarea Protocolului adițional la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, precum și promovarea acceptării Amendamentelor la Convenția menționată;

- Participarea în procesul de negociere a noului Acord (de asociere) între Republica Moldova și Uniunea Europeană conform domeniului de competență;

- Participarea reprezentanților Centrului în cadrul conferințelor internaționale în domeniul respectiv, care vor ajuta atât la promovarea imaginii Centrului și a Republicii în ansamblu, cât și asimilarea experienței internaționale în vederea perfecționării practicii naționale în sectorul protecției datelor cu caracter personal;

- Participarea în procesul de elaborare a proiectului de act legislativ, menit să modifice și să completeze Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal și alte acte în vederea racordării acestora principiilor stabilite de Convenția nr.108 și a Directivei 95/46/EC;

- Ulterior aprobării prin Hotărâre de Guvern a „Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal”, precum și a „Regulamentului Registrului manual al deținătorilor de date cu caracter personal”, Centrul va iniția procedura înregistrării de stat a tuturor deținătorilor datelor cu caracter personal și va dezvolta o campanie de mediatizare, în sensul implementării acestor două acte normative de către deținătorii de date cu caracter personal;

- Desfășurarea, pe parcursul anului 2010, a activității de oferire a instrucțiunilor necesare pentru aducerea prelucrării datelor cu caracter personal în corespundere cu principiile legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, prin metoda organizării și petrecerii mai multor conferințe, mese rotunde, cursuri de instruire, acțiuni publicitare, menite să acorde suportul informațional corespunzător deținătorilor și subiecților de date cu caracter personal;

- Realizarea inițiativei de creare și implementare a Sistemului Automatizat Informațional integrat „Registrul deținătorilor de date cu caracter personal”, prin metoda identificării surselor alternative de finanțare.